

sammenligner forskellige migrationsmodeller dels sammenholder lande-studierne og migrationernes drivkræfter. Og den afsluttende del gennemgår de matematiske metoder og sandsynlighedsberegninger samt bringer det Fortran 77 program, der er anvendt. Som det fremgår er det først og fremmest en matematisk fremstilling. Det er interessant (og beskæmmende), at der kun er én geograf med i dette frugtbare samarbejde mellem økonomer og demografer.

Henning Mørch

Atlas der Donauländer. Lieferung 8. 1985. Red. Josef Breu. Atlas der Donauländer. Lieferung 9. 1988. Red. Josef Breu. Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut. Oesterreichischer Bundesverlag, Wien. Pr. bd.: 5 kort. 68 cm. ATS 750,-.

Disse to leveringer omfatter jordbund, landbrugsproduktivitet, befolkningstæthed samt transport og handel. Atlasset dækker et område, der til dels er ret ukendt land for mange – også blandt geografer, og det vil derfor være en udmærket informationskilde, når udgivelsen er afsluttet, hvilket formentlig sker med næste, 10. levering.

Henning Mørch

Scottish medieval town. Ed. by Michael Lynch, Michael Spearman, Geoffrey Stell. John Donald Publ. Ltd., Edinburgh 1988. IX, 344 s., ill. 24 cm. GBP 20,-.

Dette samleværk om skotske middelalderbyer omfatter 15 kapitler skrevet af forskellige forfattere, mest historikere og jurister. Den potentielle læserskare i Danmark vil naturligt begrænse sig til disse fag samt historiske bygeografer og entusiaster udi det skotske. Artiklerne er samlet i fire grupper: Kilder og vidnesbyrd, den kirkelige sammenhæng, handel og industri, urbane samfund og administration.

Umiddelbart kunne man spørge, om skotske bydannelser fra denne tid afviger fra engelske eller "britiske". Det er faktisk tilfældet og forklares alment ved, at Skotland aldrig blev nogen romersk provins ligesom England. Så oprindelsen af byerne har været en anden. Men selvfølgelig er der ligheder, også til resten af Vesteuropa, som bunder i, at bydannelsen her hænger sammen med udviklingen af større feudale rigsdannelser. De betingedes af uddelegering af magt, som tit blev formaliseret i form af købstadsrettigheder, i Skotland "Burgh Laws", først udstedt af David I (1124-53). Rettighederne omfattede også

her et selvstyre, som personificeredes i en sheriff (shire-reeve), hvilket etymologisk indikerer sammenhængen med et opland, shire. Berwich på østkysten var i denne periode den største royal burgh og baserede sin rigdom på eksport af uldklæde, senere ubearbejdet uld, til Brügge i Flandern.

Enkelte kapitler fokuserer på udvalgte byer: Perth, Berwich, Glasgow, Aberdeen og Dunfermline, resten behandler bredere temaer. Af mere almen interesse vurderes kapitlerne om handel med England og med Nordeuropa at være.

Alle kapitler er forsynet med udførlige noter og værket som helhed med en bibliografi på mere end 40 sider, samt et 15 siders index. Kort og andre illustrationer er yderst sparsomme.

Rolf Guttesen

Paul A. Delcourt, Hazel R. Delcourt: Long-term forest dynamics of the Temperate Zone: a case study of late-Quaternary forests in Eastern North America. (Ecological studies, vol. 63.)

Springer, New York 1987. XIII, 439 s., ill. 25 cm. DEM 99,-.

Denne bog præsenterer nogle af de vigtigste resultater fra et 10-årigt projekt FORMAP, der beskriver skovudviklingen i NØ-Amerika gennem de sidste 20.000 år. De anvendte metoder, overvejende pollenanalyser, beskrives, og kort over NØ-Amerika visende de forskellige træarters udbredelse på forskellige tidspunkter er gengivet. I et afsluttende kapitel beskrives træartsudviklingen i Europa inden for samme tidsperiode.

Henrik Breuning-Madsen

Long and short term variability of climate. H. Wanner, U. Siegenthaler (Eds.). (Lecture notes in earth sciences, 16.)

Springer, Berlin 1988. 175 s., ill. 25 cm. DEM 48,-.

Denne bog indeholder en række foredrag præsenteret ved et klimatologisk symposium afholdt i Bern i 1986. Seminaret var arrangeret af den schweiziske kommission for klimatiske og atmosfæriske undersøgelser. Bogen indeholder 8 artikler, hvoraf 5 omhandler hvad man kan betegne "observational studies", mens 3 kan betegnes som "modelling studies". Bogen er interessant for forskere med interesse for klimasvingninger gennem længere årrækker.

Henrik Breuning-Madsen

Land evaluation studies in Hungary. Ed. by

Dénes Lóczy. (Studies in geography in Hungary, 23.)

Akadémiai Kiadó, Budapest 1988. 95 s., ill. 25 cm. USD 12,-.

"Land evaluation studies in Hungary" består af to dele: Overvejelser over agroøkologisk regionalisering på basis af egnethed til dyrkning af udvalgte afgrøder og en beskrivelse af en ny procedure til landevaluering.

I første afsnit skitseres nogle trin i udviklingen af evalueringen: Bestemmelse af jordernes ydeevne ved "simpelt brug" og næsten uændret naturtilstand, videreført over fastlæggelse af jordernes karakteristika ved "uforanderlige fysisk-kemiske egenskaber" til "agro-økologisk potentiale". Det sidste vanskeliggøres ved, at sammenvejning af enkeltkarakteristika til en samlet størrelse kræver så meget. Det foreslåede score-system virker ikke ganske overbevisende.

I andet afsnit gennemgås teknisk en procedure til bestemmelse af jords dyrkningsmæssige værdi – som for øvrigt er særlig interessant at bestemme i et socialistisk land, hvor der ikke findes vejledende salgspriser. Dyrkningsværdien udtrykkes ved en Cobb-Douglass funktion, hvori indgår areal, arbejdskraft og kapitalinvestering og disses elasticitetskoefficienter.

Det er svært at se på de gennemregnede eksempler, hvor godt metoden fungerer. Mest gennemskueligt virker bestemmelsen af den fysiske jordkvalitet, som sammenvejes med bl.a. topografisk virkning og lokal vandbalance.

Fremstillingen i bogen er stærkt sammenhængt og ikke altid helt klart oversat til engelsk. Til jævnføring med nyere danske arbejder er bogen af stor interesse.

Sofus Christiansen

Reports on the Northeastern part of the Qinghai-Xizang (Tibet) Plateau: by Sino-W. German Scientific Expedition. Eds.: Jürgen Hövermann, Wang Wenying.

Beijing: Science Press. Distribution: Borntraeger, Stuttgart 1987. VI, 510 s., ill. 27 cm. DEM 48,-.

I 1981 blev der arrangeret en kinesisk/tyisk fællesekspedition i den nordøstlige del af det tibetanske plateau. Bogen er en præsentation af ekspeditionens resultater. Der er indsamlet mange informationer om glaciologi, cryopedologi, klimatologi, geomorfologi, geologi, kortlægning og remote sensing. Der foreligger et enestående materiale, som vil være en nyttig reference for forskere, som arbejder inden for de pågæl-